

živu (závazky ze smlouvy, z posledního pořízení a t. d.) přecházejí na dědice usmrčeného a musila by se jinak přiznávatí náhrada i každému věřiteli zemřelého, jehož uspokojení usmrcením dlužníka jest ohroženo. Nemá, jak motivy zvláště zdůrazňují, nároku ani ten, jemuž usmrčený byl povinován ke službám (bezplatným) v domácnosti anebo v živnosti. Motivы výslovně uvádějí, že by nebylo ani bezpečného podkladu pro posouzení, zda tyto služby byly vskutku předmětem právního nároku a nebyly jen konány z pouhé ochoty, ani podkladu pro hodnocení tvrzené škody, neboť poskytují se v takovýchto případech pravidelně dávky navzájem (byt, strava a t. d.) a občanský zákon nezná závazek k takovým službám, jaký předpokládá německý občanský zákoník v § 1356 druhý odstavec a v § 1617 (pro manželku a děti). Nesl-li se však úmysl zákonodárce k tomu, omeziti takto v případě usmrcení osoby podle § 1327 obč. zák. nároky na náhradu škody, vyloučiti tedy i nárok na náhradu za újmu, jež nastala pozůstalým odpadnutím neplacené pracovní síly v domácnosti a živnosti, třebaže usmrčený byl k této bezplatné práci úmluvou povinován, není třeba obíratí se tím, co žalobkyně v tomto ohledu ve sporu ohledně utrpěné újmy tvrdila, ani tím, zda otec její spravoval cihelnu její dobrovolně, zdarma, či na základě povinnosti smluvní nebo zákonného závazku jiného, než jaký předpokládá § 1327 obč. zák. a není třeba, by jednání v prvé stolici bylo doplněno ve směru uvedeném odvolacím soudem.

Čís. 9938.

Oprava jména strany rozepře jest přípustná, nemění-li se tím tožnost podmětu; nevyžaduje ani souhlasu odpůrce ani svolení soudu.

Pokud nemá vliv na placení nájemného za telefonní zařízení exekuční prodej nájemcovy nemovitosti a odmontování telefonního zařízení.

Placení nájemného nespadá pod pojem pohledávek na opětuující se dávky ve smyslu § 15 vyr. ř. Podržením a používáním telefonního zařízení za vyrovnání, došlo k udržení a ke schválení dosavadního nájemního poměru.

(Rozh. ze dne 23. května 1930, Rv I 1350/29).

Žalující telefonní společnost domáhala se na žalované firmě zaplacení nájmu z telefonního zařízení za rok 1928. Žalovaná namítla mimo jiné, že byla ve vyrovnání, jímž byla postížena i zažalovaná pohledávka, a že nemovitost, v níž bylo telefonní zařízení, byla exekučně prodána a telefonní zařízení v srpnu 1928 odmontováno. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Pokud jde o důvod nesprávného právního posouzení, uplatňuje jej odvolání v prvé řadě společně s výtkou zmatečnosti v tom směru, že prvý soud neprávem pokládá žalobkyni za procesně způsobilou, ačkoli její neprotokolované technické bureau v žalobě jako žalující strana uvedené nemůže procesně vystupovati a plnou moc uděliti. To jest sice pravda,

avšak odvolání přehlíží, že právní zástupce žalobkyně při ústním jednání výslovně prohlásil, že dodatek »technické bureau«, jako omylný a zbytečný béře zpět, t. j., že chybu v označení jména žalující strany opravuje a jako skutečnou žalobkyni uvedl firmu »Soukromá telefonní společnost s r. o. v Praze«, která jistě procesní nezpůsobilosti nepostrádá. Žalovaná strana se sice proti této opravě ohradila a soud první stolice se s ní dále nezabýval, avšak odvolací soud, jsa toho názoru, že oprava jména jedné ze stran, když se tím totožnost podmětu nemění, jest vždy přípustná a nevyžaduje ani souhlasu odpůrce, ani svolení soudu, vyžádal si dodatečně ve smyslu § 6 c. ř. s. od právního zástupce žalobkyně řádnou firemně podepsanou plnou moc a, zjistiv takto, že firma »Soukromá telefonní společnost s r. o.«, jako taková právního zástupce k vedení tohoto sporu a tudíž i k opravě jména žalobkyně zmocnila a tím i čin svého, k samostatnému zahájení a vedení sporu nepřislušného »technického bureau« dodatečně schválila a za svůj vzala, nemá důvodu, by proto rozsudek zrušil neb žalobu odmítl. Odvolání vytýká dále z důvodu nesprávného právního posouzení, že první soud neposoudil případ s hlediska § 1107 a 1112 obč. zák., t. j. že neshledal vzhledem k exekučnímu prodeji nemovitosti žalované strany, v níž najaté telefonní zařízení bylo instalováno, a vzhledem k zjištěnému jeho zaplombování v květnu a odmontování v srpnu 1928 na jedné straně a k tvrzenému výmazu žalované firmy na straně druhé nemožnost používání najaté věci a zánik její i smlouvy samé a neosvobodil žalovanou od další požadované činže, po případě neodpočetl od ní uspořené náklady a výhody, jež tím žalobkyni vzešly, přehlédnuv i příslušné ustanovení nájemních podmínek příznávajících žalobkyni v takovém případě jen $\frac{3}{4}$ nedoplatku. Odvolání však přehlíží, že podle § 1107 obč. zák. smlouva nezaniká, nýbrž že výslovně stanovena povinnost k dalšímu placení činže, nastane-li v nájemcově osobě, tedy žalované strany nemožnost používání najaté věci, jak se prý stalo v souzeném případě následkem exekučního prodeje domu a odmontování telefonního zařízení, a že zákon příznává nájemci jen právo na srážku uspořeného tím nákladu pokud se týče výhody, již žalobkyně jiným použitím věci získala. Odvolání přehlíží dále, že v první stolici žalovaná strana příslušnou námitku a nárok na tyto srážky vůbec neuplatnila, tím méně prokázala, jak by bylo její povinností, neboť všeobecná námitka obohacení k tomu nestačí, že tudíž dle § 482 c. ř. s. tento přednes je již opožděný a nepřípustný, a že odporuje i nesporným smluvním podmínkám, jež podle zjištění, jež odvolací soud tímto činí, výslovně stanoví, že práva žalobkyně, tedy i právo na plnou, již předem splatnou činži nemají býti zkrácena, pak-li se používání najatého telefonního zařízení stane zbytečným nebo nemožným okolností, za niž žalobkyně nezodpovídá a za niž zajisté jest pokládati exekuční dražbu domu žalované, zastavení její činnosti a pod. Další ustanovení těchto podmínek, jak rovněž odvolací soud zjišťuje, jen opravňují, ale nezavazují k odebrání celého zařízení proti zadržení $\frac{3}{4}$ nájem. činže, kdyby nájemce smlouvu nedodržel, jak ostatně i žalovaná nedodržením úmluvy o zaplacení celé činže předem učinila, a neprávem

se proto odvolání dovolává tohoto ustanovení. Odvolání přehlíží ostatně i to, že tvrzený a podle spisového záznamu tímto zjištěný exekuční prodej domu, v němž žalovaná obchod provozovala, o sobě neznamena ještě nutně zánik její obchodní činnosti a tudíž ani používání telefonního zařízení, že tvrzení o výmazu žalované firmy není prokázáno a podle § 158 c. ř. s. bylo by procesně zcela bezvýznamné, ježto, jak odvolací soud zjišťuje z dopisů ze dne 24. května 1928 a ze dne 1. června 1928 podepsaných vnučeným správcem žalované strany, v době zahájení sporu tomu tak ještě určitě nebylo, (vždyť byla-li žalovaná ve vnučené správě, musila existovati a nějakou třeba jen likvidační činnost vyvíjeti); dále že také § 1112 obč. zák. mluví jen o zániku najaté věci, jíž v souzeném případě bylo telefonní zařízení, jež nezaniklo, nikoli dům, v němž bylo instalováno, a že se odmontování stalo na příkaz a na pohrůžku žalované strany a s výhradou všech práv strany žalující, jak již prvý soud zjistil. Další tvrzení odvolání, že zažalovaná pohledávka patřila do vyrovnávacího řízení, poněvadž v čase nájemní smlouvy nebylo ještě formelně skončeno, stačí odbýti poukazem k tomu, že se vyrovnací řízení týká jen pohledávek v den zahájení již existujících, že žalobkyně, jak odvolací soud z vyrovnacích spisů zjišťuje, k vyrovnání přihlásila a přirozeně přihlásiti mohla, vedle instalačních nákladů jen dlužnou činži na rok 1927, že nyní zažalovaná pohledávka činže za rok 1928 nebyla tehdy vůbec ještě existentní, že pohledávka ta, vzhledem na povinnost ke vzájemnému plnění nespadá pod pojem pohledávek na opětuující dávky ve smyslu § 15 vyr. řádu, že zahájením vyrovnání platnost a účinnost smluv o sobě nepomijí, že dalším podržením a používáním najatého telefonního zařízení po 1. lednu 1928, jež přirozeně patřilo k obvyklému provozování obchodu (§ 8 vyr. ř.) a proti němuž vyrovnací správce odpor nepodal, došlo, ne-li právě k znovuzaložení, aspoň k udržení a schválení dosavadního nájemního poměru, tudíž k právnímu jednání, jež podle § 10 vyr. ř. vyrovnacím řízením není dotčeno a z něhož právě pak vyvěrá i zažalovaná pohledávka.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Po právní stránce nebyla sporná věc v napadeném rozsudku posouzena nesprávně. Pokud uplatňuje dovolatelka svůj vlastní zánik, nedbá zjištění, že žaloba byla podána v době, kdy dovolatelka byla ještě zapsána v obchodním rejstříku krajského soudu jako protokolovaná firma, a že nájemné splatné do předu bylo splatno dne 2. ledna 1928, jakož i, že dovolatelka používala ještě v té době telefonního zařízení. Jinak postačí úplně, bude-li poukázáno v této příčině ke správným důvodům napadeného rozsudku, což platí i ohledně vývodů, týkajících se nedostatku aktivního oprávnění žalující firmy, a důsledků, odvozovaných dovolatelkou z ustanovení §§ 6 a 7 c. ř. s. Nedopadá dovolatelčin poukaz k ustanovení § 1107 poslední věta obč. zák. Zažalovaná činže byla splatná dne 2. ledna 1928, a na tom nemohou nic

měníti okolnosti teprve později nastalé. Citované ustanovení předpokládá ostatně uspořené náklad a výhody, kterých propachtovatel dosáhne jinakým užitím věci najaté, a po této stránce nebylo dovolatelkou v řízení soudu první stolice, jak by to bylo její procesní povinností, nic přesného předneseno a ani dokázáno, zejména netvrdila dovolatelka, že nájemní předmět byl od určité doby pronajat jiné osobě. Poněvadž bylo zjištěno, že se odmontování telefonního zařízení stalo na příkaz a na pohrůžku žalované s výhradou všech práv žalující firmy, padá tím námitka srovnalého zrušení nájemního poměru, jak odvolací soud správně uvádí. Nemůže býti řeči ani o obohacení žalobkyně, ve kteréžto příčině jest i dovolací soud za jedno s důvody napadeného rozsudku. I otázka, zdali zažalovaná pohledávka spadala do vyrovnacího řízení, posouzena byla v napadeném rozsudku po právní stránce zcela správně a postačí, bude-li i v této příčině poukázáno ke správným důvodům napadeného rozsudku. Dovolatelčino tvrzení, že se telefonní zařízení stalo příslušenstvím nemovitosti, nemá opory ve zjištěních odvolacího soudu, aniž v ustanovení § 294 obč. zák., podle kterého příslušenstvím rozumí se to, co bývá s věcí trvale spojeno, vedlejší věci pak jen tenkrát, když bez nich nelze hlavní věci upotřebiti, nebo o kterých zákon nebo vlastník určil, by se jich trvale k hlavní věci upotřebilo.

Čís. 9939.

Pojišťovací smlouva.

Pojišťovací poměr zaniká t e p r v e vyřazením pojištěné movité věci ze zcizitelovy úchovy, třebaže již nastala změna vlastnictví, a již tímto vyřazením, třebaže změna ve vlastnictví dosud nenastala.

Pojišťovací poměr mohl býti vzhledem k ustanovení pojišťovacích podmínek přenesen na nový, do pojistitelovy úchovy přešlý předmět (silostroj).

(Rozh. ze dne 23. května 1930, Rv II 620/29.)

Žalovaný byl pojištěn u žalující pojišťovny proti povinnému ručení z provozu automobilu. Premii splatnou dne 12. října 1928 žalovaný nezaplátil. Proti žalobě o zaplacení dlužné premie namítl žalovaný, že auto prodal. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Jak z přednesu stran a z pojistky jest zjištěno, pojištěn jest žalovaný u žalující pojišťovny na základě návrhu ze dne 7. října 1926 proti následkům zákonného povinného ručení za všeobecných a zvláštních podmínek v pojišťovací listině přesně uvedených. Jde tedy o zvláštní druh pojištění, o pojištění žalovaného osobně proti škodám, které snad mohou vzniknouti v jeho vlastnosti jako majitele silostroje v důsledku zákonného povinného ručení. Nejde tu o pojištění proti škodám na věci samé. Proto nepřichází vůbec v úvahu ustanovení §§ 63—67 pojišťovacího zákona ze dne 23. prosince 1917, čís. 501 ř. zák. Nezanikla proto zcizením silostroje pojišťovací smlouva. Mohla zaniknouti jen, kdyby pojištěnec